

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 27.03.1964, sp. zn. 5 Tz 10/64, ECLI:CZ:NS:1964:5.TZ.10.1964.1

Číslo: 30/1964

Právní věta: Ve zřejmém nepoměru k stupni nebezpečnosti činu pro společnost je každý trest odnětí svobody, který je uložen mimo trestní sazbu. Aby bylo možno přezkoumat, zda uložený trest odnětí svobody, zvláště nebezpečnému recidivistovi odpovídá ustanovení § 42 odst. 1 tr. zák. je nutno, aby soud v odůvodnění rozsudku uvedl, jakými hranicemi je v konkrétním případě vymezena horní polovina zvýšené trestní sazby. K vymezení horní a dolní hranice horní poloviny zvýšené trestní sazby dojde soud tímto početním postupem: třetina z horní hranice trestní sazby se připočte k této horní hranici, tím je dána horní hranice horní poloviny zvýšené trestní sazby. K této horní hranici se pak připočte dolní hranice trestní sazby (pokud takováto hranice vůbec existuje). Polovina tohoto součtu je pak dolní hranicí horní poloviny zvýšené trestní sazby.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 27.03.1964

Spisová značka: 5 Tz 10/64

Číslo rozhodnutí: 30

Číslo sešitu: 5-6

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Recidiva zvláště nebezpečná, Ukládání trestu

Předpisy: 140/1961 Sb. § 42 141/1961 Sb. § 266

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 30/1964 sb. rozh.

Ve zřejmém nepoměru k stupni nebezpečnosti činu pro společnost je každý trest odnětí svobody, který je uložen mimo trestní sazbu.

Aby bylo možno přezkoumat, zda uložený trest odnětí svobody, zvláště nebezpečnému recidivistovi odpovídá ustanovení § 42 odst. 1 tr. zák. je nutno, aby soud v odůvodnění rozsudku uvedl, jakými hranicemi je v konkrétním případě vymezena horní polovina zvýšené trestní sazby.

K vymezení horní a dolní hranice horní poloviny zvýšené trestní sazby dojde soud tímto početním postupem: třetina z horní hranice trestní sazby se připočte k této horní hranici, tím je dána horní hranice horní poloviny zvýšené trestní sazby. K této horní hranici se pak připočte dolní hranice trestní sazby (pokud takováto hranice vůbec existuje). Polovina tohoto součtu je pak dolní hranicí

horní poloviny zvýšené trestní sazby.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu z 27. března 1964 - [5 Tz 10/64](#))

Okresní soud v Rychnově nad Kněžnou rozsudkem z 18. 10. 1963 sp. zn. 2 T 154/63 uložil obviněnému za trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1 tr. zák., který spáchal jako zvlášť nebezpečný recidivista, nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání dvou let.

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona zrušil tento rozsudek ve výroku o trestu a přikázal okresnímu soudu, aby v rozsahu zrušení věc znovu projednal a rozhodl..

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou ze dne 18. října 1963 sp. zn. 2 T 154/63 byl obviněný uznán vinným trestným činem podvodu podle § 250 odst. 1 tr. zák., který spáchal jako zvlášť nebezpečný recidivista § 41 písm. b) tr. zák.). Za to mu byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání dvou let a byla mu uložena povinnost nahradit poškozené škodu způsobenou trestným činem v částce 237,70 Kčs.

Usnesením krajského soudu v Hradci Králové ze dne 5. listopadu 1963 sp. zn. 2 To 428/63 bylo odvolání obviněného zamítnuto.

Proti rozsudku okresního soudu podal předseda Nejvyššího soudu dne 6. února 1964 stížnost pro porušení zákona, v níž dovozuje, že byl porušen zákon ve výši uloženého trestu, který bylo třeba uložit obviněnému jako zvlášť nebezpečnému recidivistovi podle § 250 odst. 1 a § 42 odst. 1 tr. zák. Předseda Nejvyššího soudu zároveň navrhl zrušení vadného výroku a nápravu nastalého pochybení.

Výrok o vině odpovídá plně výsledkům dokazování. Správné je i posouzení obviněného jako zvlášť nebezpečného recidivisty. V tomto směru nutno odkázat zejména i na rozhodnutí krajského soudu.

VE výroku o trestu však okresní soud pochybil, ježto podle § 42 se zřetelem k trestní sazbě § 250 odst. 1 tr. zák. měl obviněnému uložit trest odnětí svobody v trvání nejméně dvou let a tří měsíců a ne pouze v trvání dvou let.

Tímto pochybením okresního soudu byl porušen zákon v § 42 a § 250 odst. 1 tr. zák.

Podle § 42 odst. 1 tr. zák. horní hranice trestní sazby odnětí svobody stanovené v tomto zákoně se u zvlášť nebezpečného recidivisty zvyšuje o jednu třetinu. Trest odnětí svobody pak musí být takovému pachateli uložen v horní polovině takto stanovené trestní sazby. Aby bylo možno přezkoumat, zda uložený trest zvlášť nebezpečnému recidivistovi odpovídá citovanému ustanovení § 42 odst. 1 tr. zák. je nutno, aby soud v odůvodnění rozsudku uvedl, jakými hranicemi je vymezena horní polovina zvýšené trestní sazby. K vymezení horní a dolní hranice horní poloviny trestní sazby dojde soud tímto početním postupem: třetina z horní hranice stanovené trestní sazby se připočte k této horní hranici, tím e dána horní hranice horní poloviny zvýšení trestní sazby. K této horní hranici se pak připočte dolní hranice stanovené sazby (pokud takováto hranice vůbec existuje). Polovina tohoto součtu je pak dolní hranice horní poloviny zvýšené trestní sazby.

V daném případě zákon v § 250 odst. 1 tr. zák. stanoví trest odnětí svobody na 6 měsíců až 3 léta. Horní hranice horní poloviny zvýšené trestní sazby činí tudíž 4 léta. Dolní hranice této horní poloviny pak činí 2 léta a 3 měsíce.

Krajský soud, i když na pochybení okresního soudu v odůvodnění svého rozhodnutí upozornil, nemohl je napravit, protože se proti rozsudku okresního soudu odvolal toliko obviněný.

Vzhledem k tomu, že napadeným rozsudkem byl uložen trest mimo zákonnou trestní sazbu, jde o tak závažné porušení zákona, že je nutno takto uložený trest považovat z hlediska § 266 odst. 2 tr. ř. za trest, který je ve zřejmém nepoměru ke stupni nebezpečnosti činu pro společnost určenou obecně právě zákonnou trestní sazbou.

Bylo proto nutno zrušit napadený rozsudek ve výroku o trestu a přikázat okresnímu soudu v Rychnově nad Kněžnou, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl, přičemž bude třeba, aby okresní soud vyměřil nový trest s uvážením všech hledisek rozhodných pro výměru trestu, zejména však s přihlédnutím k trestní sazbě stanovené v § 250 odst. 1 tr. zák. se zřetelem k § 42 odst. 1 tr. zák.